

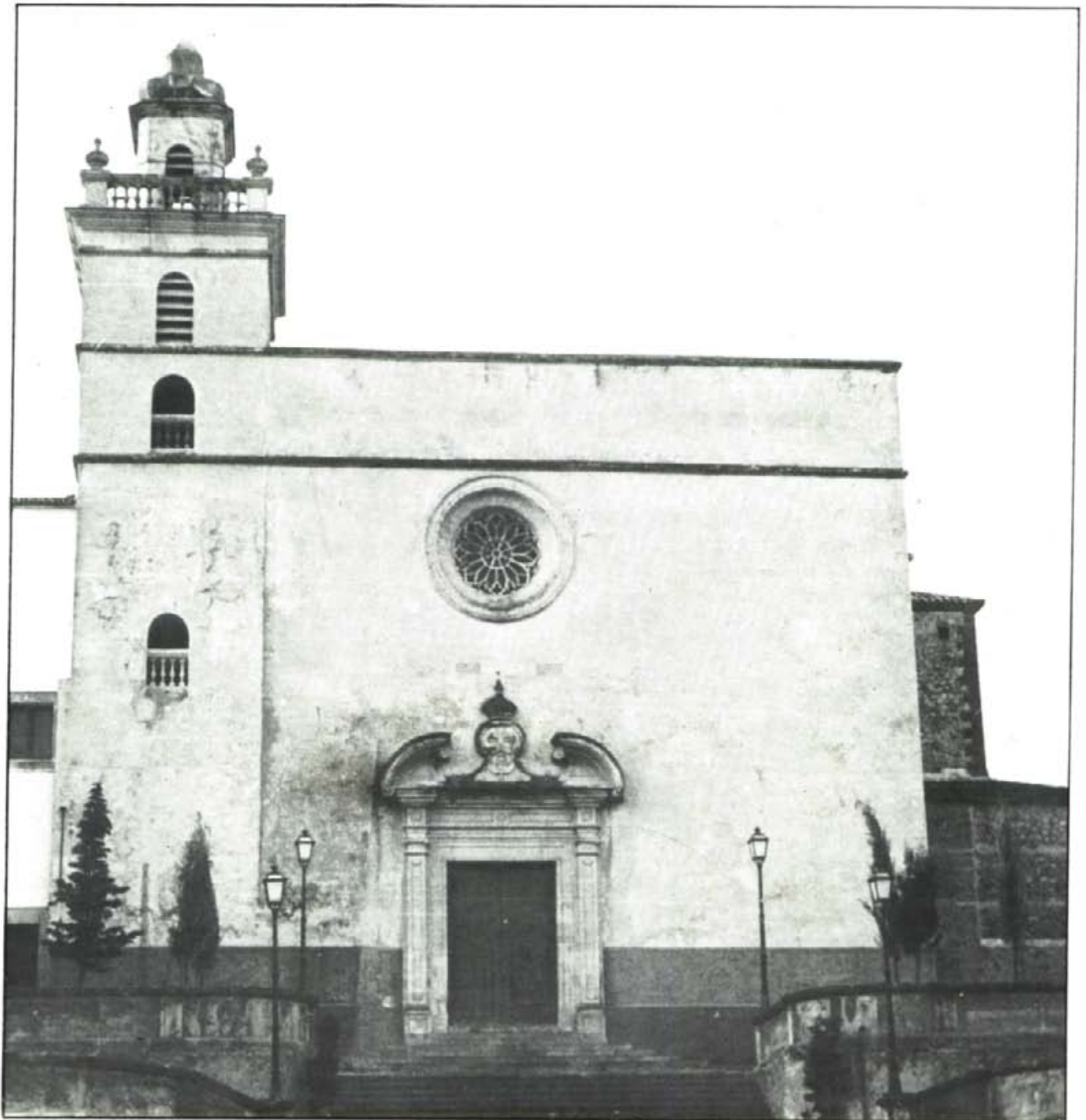

BELLPUIG

ARTÀ

PRENSA
FORNIA

9 JUNY 1990 N° 28 -VI ÈPOCA- ANY XXXI REVISTA QUINZENAL (150 pts.)

EL CONVENT EN FESTES

C. D. Artà, alerta roja.

El C. D. Artà, un club amb molts d'anys d'història, ha perdut la categoria. No és la primera vegada que passa ni tampoc hem de creure que ha estat una desgràcia mortal. El futbol és un esport que sosté moltes expectatives socials, però mai no han de ser tantes ni tan grans com per considerar una catàstrofe una situació com la que viu ara l'entitat. Això no obstant i a la vista de la decepció generalitzada és ben clar que un Club amb aquesta història se n'ha duit un sotrac que ha afectat molta gent. La qüestió mereixia atenció i Bellpuig la hi ha donada. També s'escau reflexionar sobre aquest pas.

La crisi del futbol és general a molts nivells, però de manera especial a les categories inferiors. Si el C. D. Artà ara va coa baixa, també hi van molts altres clubs: el Poblense ha vegetat a tercera i ha acabat amb negatius; el Constància, que també ha perdut categoria, és a punt de desaparèixer; el Badia no ha aconseguit aquells objectius tan ambiciosos amb què es va concebre; el Felanitx, que en els últims anys havia corregut en paral·lel amb l'Artà, viu moments de crisi; el Porto-Cristo també ha tornat a preferent, amb el Felanitx i Constància; també volen baixos per a l'Escolar, etern rival de Capdepera i col·lega en el pou de la decepció.

Res no és més contrari a l'afició del jugador que jugar dins el silenci i la indiferència. Si l'afició necessita jugadors, els jugadors necessiten l'afició. El futbol no ha funcionat mai enlloc amb graderies buides.

No hi ha dubte que avui dia les exigències de l'afició són molt fortes. Ningú no es conforma amb poc sobretot si, com és el cas del C.D. Artà, és menys del que es tenia abans. No falten aficionats que, en aquest sentit, estableixen l'inici de la crisi a la temporada en què es va perdre la categoria nacional.

També és important el que en les seves declaracions assenyalava l'entrenador del C. D. Artà sobre les actituds dels joves a l'hora de practicar un esport. El compromís amb un Club, el sacrifici, la disciplina, necessàries per vèncer les dificultats en una competició, patinen per sobre de la joventut. Aquesta actitud, certerament diagnosticada, possiblement significa que el futbol ha perdut la capacitat formativa del jove, almanco més enllà de l'edat de la categoria juvenil. També un entrenador assenyalava que en la disjuntiva de triar entre la discoteca o la bauxa del dissabte a la nit, i la disciplina esportiva d'anar a jeure prest i serè, la majoria dels joves se'n fan trons del futbol.

I també obri un interrogant molt seriós. ¿És possible avui plantejar una política de club sense uns incentius econòmics que atreguin els joves i permeti al Club exigir-los una dedicació i una responsabilitat equivalent a la gratificació? ¿És possible organitzar la participació en una competició comptant, només, amb l'afició de jugadors que, com és el cas del C. D. Artà, s'escapen al futbol a mitjan temporada? Si llegim les declaracions de l'entrenador i els projectes del president, s'han de respondre abans de res aquestes preguntes.

Fa ganes i agrada parlar de fer un equip només amb artanencs; però no basta parlar-ne sinó que també se n'han de veure les conseqüències i demanar-se si és això el que vol l'afició. Si només es juga amb els qui es senten satisfets pel simple fet de jugar, no hi haurà problemes econòmics; però no és fàcil que el C. D. Artà surti de la categoria a la qual enguany s'ha abocat. I possiblement el camp es buidi encara més perquè l'afició fuig de la poca qualitat, de la pobresa de joc, de l'espectacle insuls. Perillosa situació, ja que res no és més contrari a l'afició del jugador que jugar dins el silenci i la indiferència. Si l'afició necessita jugadors, els jugadors necessiten

l'afició. El futbol no ha funcionat mai enlloc amb graderies buides.

Quan hi ha afició, és possible construir un equip que satisfà tant a qui hi participa com a jugador com a qui li fa costat des de la graderia.

S'equivoquen els qui creuen que o aquesta classe de Club o la contrària: un Club creat a força de talonari. S'equivoquen perquè els clubs que s'han organitzat amb aquest principi han durat menys que aquells que han seguit un camí com el que preconitza el president del C.D. Artà. S'equivoquen perquè la història recent del C. D. Artà demostra que és possible una via intermitja, que és possible l'ambició esportiva, que l'afició només es fa enrera quan veu desastres com el d'enguany, que l'afició respon quan veu feina ben feta. I quan hi ha afició, és possible construir un equip que satisfà tant a qui hi participa com a jugador com a qui li fa costat des de la graderia. Entre aquest equip i aquesta afició que ara no té l'Artà, hi ha un secret bo de veure: una directiva amb ganes. Si això ha estat possible altres anys, per què no ho ha de tornar a ser?

És curiós observar que entre les opinions que hem recollit dels aficionats i les del president hi ha cosa que no quadra, com per exemple, sobre qui cau la responsabilitat del Club. El president la dilueix entre tots i no diu mentides; però els aficionats a qui demanen iniciativa i un comportament que s'adigui amb els objectius que s'anuncien, és al president que és qui ha d'estirar el carro. Un president que no amaga confessar la seva inexperiència i que per tant li convendria mirar com ha funcionat el Club en els últims temps, els més gloriosos de la seva història. Si en dos anys no s'ha redreçat el rumb, ¿no seria ja hora de canviar-lo en comptes d'acceptar un camí que pot dur a la dissolució de l'afició?

Han fallat les tres taquilles que salvaven la temporada. És cert, però també és cert que dues d'aquestes taquilles ja fa un any que es sabia que no es farien.

Tampoc no quadra l'enfocament econòmic. Per una banda no es treballa la campanya de captació de socis, per l'altra es fan promeses econòmiques que a mitjan temporada s'anuncia que no es podran satisfer. Observem la gràfica de classificacions i vegem que coincideix amb la baixada. ¿I per què no es poden complir? Perquè han fallat les tres taquilles que salvaven la temporada. És cert, però també és cert que dues d'aquestes taquilles ja fa un any que es sabia que no es farien. Aleshores els que no queda clar és quins eren els comptes que es feien abans de partir i, en conseqüència, tampoc no queda clar si l'opció de jugar només amb artanencs que tinguin afició s'ha triat o és que no hi havia altra sortida.

La nova directiva té una primera missió ben important. Reflexionar sobre com s'ha de dur el C. D. Artà per recuperar l'afició. Reflexionar quines són les metes a què es pot ambicionar. Reflexionar si s'està en condicions, per capacitat i per dedicació, de fer tota la feina necessària per aconseguir-ho. I que no confii que el temps ho arreglarà sinó que es mentalitzi d'anar contra rellotge. No de bades ja pot saber que té un primer compromís que mostrarà si hi ha canvi o si el camí de baixada continuarà. Ens referim al torneig de Sant Salvador. L'èxit del club sempre hi ha començat. No hi ha res més apropiat per engrescar els socis com un bon paper en el torneig de Sant Salvador.

Aquest compromís té data fixada: és a principis d'agost.

Revista quinzenal

Núm.28, 9 juny 1990

Redacció i Administració:

Rafel Blanes, 10. Artà.

Tel. 835033 (contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969.

Redacció:

J. Adrián, J. Amorós, G. Bisquerra, S. Conesa, M. Dalmau, A. Esteva, M. Gelabert, A. Genovard, P. Ginard, S. Ginard, R. Umbert, M. Mestre, J. Morey, A. Muñoz, C. Obrador, A. Picazo, J. Sureda, S. Tous, B. Tous.

Administració:

G. Bisquerra, C. i C. Guerrero, Mª A. Sureda, A. Vives.

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats.

Imprimeix: Gràfiques Llevant. Ciutat, 55. Artà. tel. 562604

C. D. Artà, les quinze últimes temporades, De lluna plena, a quart minvant

La temporada futbolística vuitanta-nou noranta, que el C.D. Artà ha jugat a primera preferent, ha suposat el resultat més decepcionant dels enregistrats en els últims quinze campionats. L'Artà ha fet darrer i li han marcat noranta-nou gols. En conseqüència, pèrdua de categoria, decepció entre els aficionats i un futur que es presenta, si més no, incert.

No és el pitjor moment que ha viscut l'Artà en la seva història, per això hem titulat l'informe amb "quart minvant"; però també és cert que els millors moments del Club s'han viscut en aquests darrers quinze anys: l'ascens a tercera i els anys que s'hi jugà són la lluna plena que ara ha pres el camí d'enfosqueir-se. Mal moment i males perspectives per a una entitat que encara té fresc el record de les temporades glorioses a la categoria nacional. Hi ha opinions que enllacen els dos moments: "La situació és depriment. Als qui hem viscut la glòria de la tercera divisió ens fa mal veure el camp buit; però és possible que aquest esfondrament arrenqui des de que es va perdre la categoria".

Les coses no passen perquè sí, fins i tot a vegades és possible descobrir-ne les causes i de l'examen en surten idees de redreçament o de millora. Amb aquest desig hem plantejat l'informe d'aquest número, acabada de fa poc la lliga i amb temps per

adoptar mesures de cara a la següent. Hem parlat amb aficionats de sempre, gent que estima l'Artà i que entèn que no és mai fàcil obtenir bons resultats. Gent que pogués donar una opinió valuosa sobre el moment de l'Artà. Hem parlat també amb l'entrenador, perquè ens ho aclarís des del punt de vista tècnic. I naturalment amb el president: ell, com a màxim responsable de l'entitat és el millor per informar d'aquells aspectes desconeguts per la majoria dels aficionats i que poden fer llum sobre la situació actual.

L'afició, decepcionada

Les persones consultades coincideixen a senyalar que s'ha tocat fons, "mai no hauríem d'haver arribat a aquest punt, però, ja que hi som, s'haurien de prendre mesures per sortir-ne amb un any", com deia un ex-directiu i ara simple aficionat. A l'hora d'analitzar les causes totes les veus consultades apunten en una mateixa

direcció: l'organització interna del Club i la seva capacitat per fer front a un campionat de lliga més complex del que molta gent pot sospitar. Així hem sentit parlar de directiva insuficient i irresponsable, desinformació entre directiva i plantilla... i, sobretot, el greu problema de la divisió entre juvenils i primer equip.

"Fa un parell d'anys que el Club és molt pobre quant a directius. Diuen que no són més que dos o tres, i són molt pocs. Un club no el pot dur un home sol, necessita més ajudants que facin feina, cadascú la seva". Ho deia un ex-president. Un altre aficionat era més contundent: "No hi ha club, només dues persones i un president que no està avesat a tenir juntes,

1975-1990: ascensió al cel, baixada a l'infern?

La temporada 75-76 l'Artà jugà a segona regional. El president era en Jaume Masanet i l'entrenador en Miquel Bestard. Acabà en tercera posició i va ascendir a primera. L'any 76-77 es va acabar en quart lloc. **Ascens a preferent.**

La 77-78, amb Francesc Tous de president s'inicien els cinc anys a la nova categoria de preferent. S'acabà en el lloc 13 i l'any següent en el 12.

Mateixa categoria, mateix lloc final, amb Pere Moll de president la temporada 79-80.

La 80-81, amb Pau Piris al davant, l'Artà acaba en el lloc cinc. Joga la fase d'ascens a tercera divisió: per primer cop en la seva història el C. D. Artà surt de Mallorca a jugar un partit de competició.

La 81-82, amb Andreu Pascual de president, també s'acaba cinquè i torna jugar la lligueta d'ascens, aquest pic amb èxit. **L'Artà puja a categoria nacional, a tercera divisió: mai no havia arribat tant amunt.**

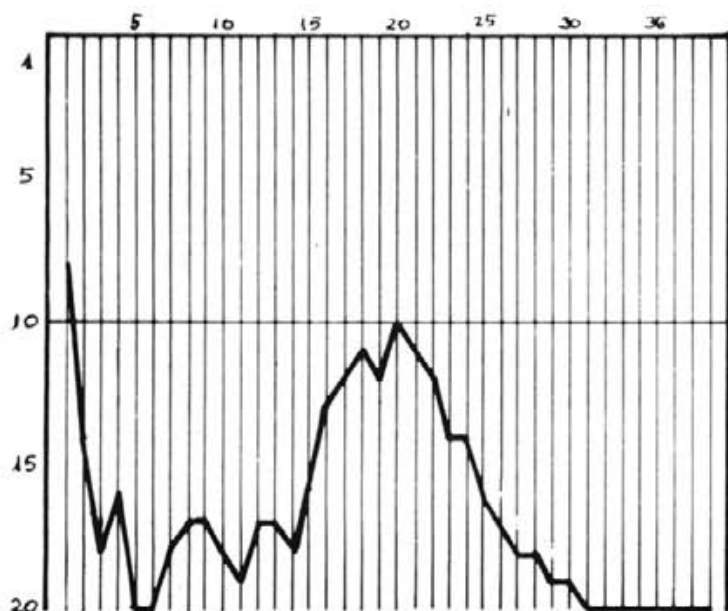
La 82-83 i 83-84, mateix president, mateixa categoria, lloc vuitè i tretzè respectivament.

La 84-85, amb Jaume Mora de president, s'acaba en última posició de la tercera. **Pèrdua de categoria.**

La 85-86, en Toni Flaquer es fa càrrec de l'Artà. Serà tres anys president i es jugarà a preferent. Les classificacions finals són els llocs novè, desè (86-87) i devuitè (87-88).

En la 88-89, amb Joan Sureda de president l'Artà acaba en la desena posició de preferent i en la 89-90, just ara acabada, amb el mateix president, l'Artà fa darrer i perd la categoria.

Quinze temporades: una a segona regional, una a primera regional (dues amb la pròxima), deu a preferent i tres a tercera divisió nacional.

Vegeu la gràfica de posicions en la classificació jornada a jornada. La recuperació a la meitat i la baixada ràpida i sense remei. Les vuit últimes jornades, encefalograma pla.

a convocar assemblees quan és necessari, a demanar o admetre suggerències i que no ha volgut o no ha sabut formar directiva". Tots coincideixen en el diagnòstic: "L'Artà ara només és l'esquelet de l'Artà, un Club on sembla que no hi ha hagut programació ni feina d'equip directiu conjuntada". "S'ha improvisat tota la temporada i improvisant només es pot mantenir una fua al principi; però la baixada és segura, o més prest o més tard es produirà el fracàs. El resultat d'enguany no ha sorprès ningú dels que s'interessen pel Club". La soledat dels pocs directius ha estat, per a alguns, massa evident "Han confiat massa en ells i no han anat a cercar remeis quan era hora. No crec que, en realitat, hi hagi direc-

tiva". "La situació és molt dolenta i la culpa la té la direcció: fa la impressió d'abandonament total. Basta un detall com que no anuncien els juvenils".

L'aspecte més descuidat és, asseguren, la captació de socis, fonamental per dos motius: anima l'inici de la temporada i assegura uns ingressos que et permeten fer càlculs fiables. Aquesta qüestió "era especialment important aquesta temporada perquè hi havia dues taquilles bones que desapareixien, però a mi ningú no em va convidar a renovar el carnet". Altres ho allarguen: "A mi sempre em duïen el carnet al banc i jo el pagava sense anar-hi; però fa dues temporades que no el m'han duit". La gent

que no anava al futbol però que no li sabia greu col·laborar pagant una quota sembla que s'ha deixada sense aprofitar. "La línia de la directiva actual no ha estat clara. No han tengut col·laboració dels socis, ni els han cercat. Sembla una gent poc preocupada per aquesta qüestió".

Una temporada per oblidar.

Aquestes opinions són una mostra d'una idea generalitzada. Resumides així semblen fora de context, però amb les explicacions que acompanyaven hem pogut fer una reconstrucció de la temporada.

Sembla que es va perdre el temps preciós del principi d'estiu que és el moment clau per a la captació de socis: preparar l'equip per fer un bon paper a un torneig de Sant Salvador digne. L'estiu passat, però, es presentava molt difícil: no es tenien ni els altres equips participants ni, i això ja era més greu, el propi equip. La directiva havia renunciat a jugadors de Palma. El Cala Millor havia recuperat els ceditos. Altres preferien provar de fitxar amb equips de tercera (el Cardessar i el Porto Cristo havien ascendit). Es jugà per Sant Salvador així com es va poder i sense gens d'atractiu per fer socis. A Capdepera s'hi anà només amb els onze jugadors. Les gestions per formar l'equip, diuen, les duia directament el president que, ocupat amb els seus negocis o amb les eleccions, no atenia el Club.

La lliga es va iniciar amb uns reforços externs que eren els que havien quedat descartats després de cobrir els equips de tercera. El començament ja va ser discret tot i que al principi les diferències amb els llocs de classificació de lligueta eren curtes. En el primer terç delliga es va iniciar una recuperació clara i a la meitat s'ocupava una posició intermitja; però aviat començà la debacle. Diuen que alguns jugadors deixaren de jugar perquè no cobraven el que se'ls havia promès. Altres desatenien els entrenaments perquè participaven en el torneig de futbito. Algunes lesions, dificultats de mili, desercions... desembocaren en autèntics problemes per formar l'equip del diumenge. Poc a poc s'anava baixant. Un partit va ser el cop de gràcia: l'Artà va perdre per catorze a zero contra La Victòria, un equip de la mitjanja. Alguns aficionats recordaven un altre resultat escandalós dins els quinze

Miquel Bestard, entrenador

No és la primera temporada que en Bestard és l'entrenador de l'Artà. Precisament ell inicià la remontada en aquest període de quinze anys: el 75-76, amb ell d'entrenador, l'Artà ascendí de segona a primera regional.

Bellpuig.- Com explicaries la situació de l'Artà?

Miquel Bestard.- Mira, hi ha dues maneres d'afrontar el futbol, una a base de diners i l'altra a partir dels jugadors del poble. L'Artà no ha estat dels primers, sinó que ha tractat d'aprofitar tot el que era aprofitable amb algun reforç de poc cost. Podia anar bé i podia anar així com finalment ha anat.

B.- Estàs satisfet d'aquesta temporada?

MB.- És clar que no. Hi ha hagut problemes i no s'han sabut resoldre. No es tracta de menysprear cap dels jugadors perquè tots han complit, especialment els d'Artà; però és evident que amb la plantilla que el Club tenia disponible la categoria li ha estat grossa.

B.- Diuen que hi ha hagut problemes de disciplina...

MB.- Més que de disciplina han estat de dedicació. Hi ha jugadors importants com Piris, Suárez, Colorado, Riera, Nadal... que han fet el que han volgut. N'hi ha hagut que han jugat a futbito i no compareixien a l'entrenament; però amb les condicions en què ha funcionat l'Artà no pots exigir segons què.

B.- S'han sentit recolzats per la directiva?

MB.- Per una massa de directius, per una

junta, no. No en sé el motiu perquè s'escapa a la meua incumbència.

B.- Com explicaries aquella pujada inicial i aquesta enfonsada final?

MB.- Inicialment teníem uns deu jugadors artanencs. Es va haver de recórrer a elements fixats en l'últim moment, així com s'anava formant l'equip. Amb la moral inicial, la cosa va funcionar, els jugadors se sentien estimulats a defensar o aconseguir la titularitat. Però després un a la mili, tres lesionats, acumulacions de targetes i altres que per qüestions personals seves deixaren de complir... i no es podia exigir ni canviar. Sense poder fer les alineacions òptimes, els que queden perden l'estímul i no hi ha motivació esportiva. Els resultats comencen a fallar. Jo no sé explicar perquè l'entusiasme no va suplir altres virtuts.

B.- Però, no es veia venir el que ha passat?

MB.- Sí, és clar. Vaig demanar reforços i no me'n pogueren dur i jo ja vaig advertir el president del resultat que finalment s'ha produït.

B.- El resultat del 14 a 0...

MB.- Va ser una llàstima. És cert que jugarem amb deu homes, un dels quals era el porter suplent; però l'adversari va tenir el dia bo. Ni amb deu jugadors tocava acabar amb aquell resultat. Jo assumesc la meua part, no hem d'oblidar que el club és un conjunt i tots som responsables de tot, per això vull dir que estic molt content dels jugadors d'Artà que han complit, sobretot amb aquests resultats tan descoratjadors, i també vull expressar la meua repulsa als que fallaren en el seu compromís.

B.- Creus possible mantenir una afició com la dels últims anys?

MB.- No és fàcil fer futbol i a més obtenir bons resultats. Avui la joventut té moltes possibilitats de fer esport sense haver de fer un esforç com el que es necessita per jugar a preferent. Falta esperit de sacrifici en general. Per exemple, jugar a futbito satisfà l'afició per practicar el futbol sense requerir ni esforç, ni sacrifici...

anys darrers: un dotze a zero contra l'Arenas, però a favor de l'Artà. El contrast estava servit.

Els equips base.

També s'ha dit que hi ha hagut un desinterès pel futbol base i que els juvenils es sentien desemparats perquè pensen que no es compta amb ells. Diuen que han acabat el campionat gràcies a la preocupació del seu entrenador, que ha suplert una directiva que se'n desentenia. Faltaria, en algunes opinions, una organització conjunta entre els equips inferiors i el primer equip. Altres recorden que es mantenia un equip d'aficionats que feia de pont entre els joves i l'equip superior. Caldria "fomentar el futbol-base, unificar les distintes associacions futbolístiques del poble i les persones que preparin els menuts siguin qualificades i que tinguin, si és necessari, un incentiu".

Hi ha solució?

També hem demanat solucions. "Ara és molt difícil, la moral està molt baixa". "Posem unes sis persones, mínimament capacitades, que vulguin treballar en equip. Amb aquest o amb un altre president, però fer feina ja des d'ara. Primer de tot preparar un bon torneig de Sant Salvador i fer-hi un bon paper, i si és així la campanya de socis arrencarà bé. Es poden fer de quatre a cinc milions si es saben treballar tots els possibles socis". "Gent jove amb ganes i que sàpiguen guanyar-se el suport, econòmic i moral, dels vells. El president els fan els col·laboradors i l'actual no s'ha sabut arropar de gent que hi entengués. Amb això ja podem veure el remei". "Formalitat; però basta una mostra: per què no es va arribar a fer el sopar que s'havia anunciat per recollir doblers?". "Tothom està escalivat, jugadors i directius, socis i aficionats". "Quan l'equip gran va bé, tot hi va...". "Sempre he cregut que un president ho fa el millor que sap, però a vegades no s'envolta de les persones més idònies". "Tot té solució i l'Artà en pot tenir si un equip de gent capacitada es determina de fer feina, s'hi posa prest i no li fa por una situació com l'actual que és a la vorera del límit".

El futur

Les paraules del president, que

reproduïm en aquestes pàgines, revelen un cert canvi d'orientació. Per a alguns no semblen, però, cap garantia de canvi perquè, opinen, "sembla una directiva feta a mesura del president". Altres són més escèptics i posen plaç "El dissabte abans del primer partit de lliga ja en parlarem: sabrem si hi haurà hagut una assem-

blea, si s'haurà cridat els socis, si se'ls haurà exposat clarament els projectes, si s'haurà fet, realment, tot el que es pot fer per arribar als cent cinquanta socis o més. I a més sabrem si el torneig de Sant Salvador ha tornat a ser un pegat foradat". Per altra part el president és clar: ha de ser un any de tràmit per tornar ascendir.

Joan Sureda Vives, president.

Bellpuig.- Els aficionats parlen d'una directiva pobra...

Joan Sureda.- Pot esser. Partirem en Jaume Massanet, en Toni Flaquer i jo. Naturalment hi ha hagut més gent que ha col·laborat, com en Miquel Pinzell, en Llorenç Pobler, en Joanet Barral i altres. Intentarem aplegar més gent a la directiva, però no n'hem trobat. Partirem amb cinquanta socis i ja veiem que hi hauria dificultats. Arribarem a poc més de seixanta, comptant dones i tercera edat.

B.- Com va anar la campanya de socis?

JS.- Ens repartirem els carnets d'altres anys i només poguérem fer els que t'he dit. Amb tants pocs és molt difícil poder fer un equip. Intentarem aplegar tots els jugadors d'Artà i alguns no respongueren. La qüestió de reforços es presentava molt difícil perquè el Cardassar i el Porto-Cristo, nous tercers, acapararen els millors jugadors i haguérem d'agafar els que ells deixaren. Tots esperaven a veure què farien aquests clubs perquè ningú no vol jugar a preferent si pot jugar a tercera. La manca d'aquests dos equips i la marxa de l'Escolar, que no podia arplegar els seus socis, ens han privat de tres taquilles que, totes soles, cobrien la temporada. Amb les altres, just just hem pagat els àrbitres. Duguérem el Mallorca Atlètic per fer un amistós i ajudar l'economia. Gràcies que els àrbitres d'Artà no cobraren vàrem poder cobrir despeses.

B.- Com resumiries la temporada?

JS.- Fàcil: el president, la directiva, l'entrenador, els jugadors i els aficionats hem estat de primera regional, que és on tenim l'equip ara.

B.- Però hem de suposar que aquests no eren els plans inicials...

JS.- La meua ambició era un Club per a la pràctica esportiva dels més joves, que els al·lots poguessin jugar a futbol, més que no

un Club per a la competició. Fa dos anys agafarem el Club sense tenir gens d'experiència, per col·laborar, perquè estava a punt de desaparèixer. Avui puc garantir que el Club no desapareixerà, que quedarà amb una economia neta, jugarem una temporada a regional i esperam que tothom ens ajudi i que sigui només un any de tràmit.

B.- Diuen que heu desemparat els juvenils.

JS.- No és vera. Tenen el local a S'Almudaina i continuaran igual. Es poden queixar que a les sortides no han tengut directius amb ells, però aquí no n'he fallat cap. Cada diumenge que han jugat aquí s'ha hagut de pagar l'àrbitre i qualcú l'ha hagut de pagar, no l'han pagat ells.

B.- Però tampoc no vos veien als entrenaments, que no cobraven...

JS.- Només n'he fallat algun per força major, d'entrenament, però t'he de dir que en el famós 14-0 el president era al banquet amb l'entrenador, aguantant la ruixada. Quant a cobrar puc dir que fins a final d'any tothom va tenir el que s'havia estipulat. Veient que no anava com pensàvem, els reunírem i els diguérem que al final es repartiria el que hi hagués. Ningú no va fallar; però altres circumstàncies han influït negativament. El futbol, per exemple. Els ho diguérem i alguns ens feren cas i altres no; però vull donar les gràcies a tots els jugadors perquè és quan les coses no marxen que es demostra si són persones. També a l'Ajuntament que ha col·laborat amb les casetes noves i en l'economia. No tot el que seria necessari però s'ha de reconèixer que, fins i tot al darrer moment, s'han fet càrrec d'una factura de material.

B.- I la pròxima temporada?

JS.- Hi ha nova directiva.

M'acompanyaran, entre altres persones que encara no han donat conformitat, en Gabriel Carrió, del Monument, en Rafel Terrassa, Nonga, en Ramon Cámara, en Llorenç Mestre, Barca, en Miquel Pinzell, en Llorenç Pons, en Toni Viejo, en Damià Bisbal, en Sebastià Massanet... Segurament tendrem un espònsor nou per als juvenils, que funcionaran autònomament a S'Almudaina. Partim amb més il·lusió que mai i esperem que sigui només un any de tràmit. L'equip es nodrirà exclusivament d'artanencs. Hi ha bones relacions amb el C.D. Avance i confiança en la incorporació de juvenils que han acabat enguany. També comptam amb la incorporació d'alguns jugadors d'Artà que havien deixat el futbol, com en Xupi i algun altre no confirmat.

Mercat, supermercat o botiga?

FRANCESCA SALAS VAQUER. D'es cupons.

Jo normalment vaig a la botiga perquè la tenc més avinent, m'és més còmode. A plaça sol ser més econòmic; però jo no hi vaig perquè la meva feina no m'ho permet. Al supermercat si no hi vaig no és perquè no m'agradi, sinó perquè no em ve molt bé per la feina: no puc passejar-me amb els cupons i les bosses... S'ha de comparar preus i qualitat, jo els dissabtes vaig al supermercat i aprofit les ofertes econòmiques.

MARIA DANUS MESTRE. Serra.

M'agrada anar a comprar al supermercat, en canvi a la botiga no hi vaig gairebé mai. El mercat en si no m'agrada massa però hi vaig a fer una volta per veure si els preus m'agraden. On pas gust d'anar a comprar és al supermercat i a l'hiper. Jo som molt despistada pels preus però així mateix m'hi fix, però jo m'estim més comprar bo i que allò que compr sigui ben aprofitat.

BEL LLITERAS FERRER. De Cutrí.

Els dimarts matí m'agrada molt anar a fer una volta pel mercat perquè és més barat i compr fruita i verdura per a la setmana. Al supermercat també hi vaig un pic a la setmana i aprofit les ofertes. A la botiga hi vaig per les coses que he de menester cada dia. Jo procur comprar on els preus m'agraden més; però malda-ment sigui barat no ho compr si la qualitat no m'agrada.

MARGALIDA AMOROS SUREDA. Botera.

Sempre vaig al supermercat perquè el tenc molt a prop i com que hi ha més ofertes tens més ocasió de comprar més barat. També m'agrada el mercat, però a causa de la meva feina no hi puc anar. A la botiga, en canvi, no hi vaig massa vegades perquè al meu barri no n'hi ha cap. A mi m'agrada comparar preus i comprar allà on és més econòmic; però sempre mirant la qualitat: això va davant.

ISABEL GINARD AMOROS. Camunyes.

A mi m'agraden molt les botigues perquè fan més confiança, però actualment ja en queden molt poques. Al supermercat hi trobes gairebé tot allò que necessites, el problema és que gastes més del que feies comptes. El mercat està bé, però trop que lleva feina a les botigues del poble, jo vaig al supermercat i a la botiga i més que mirar preus vaig on m'és més avinent i procur comparar les qualitats.

ANTONIA SANTANDREU BRUNET. De s'Estret.

Jo vaig a la botiga i al supermercat. Per una compra grossa paga la pena anar al supermercat però per a les petites és millor la botiga. També vaig al mercat, m'agrada aixecar-me ben de matí per poder comprar la fruita bona. A la botiga la fruita és una mica més cara però també és millor. En canvi al mercat a vegades està copejada. Jo preferesc comprar poc i bo, si importa ja hi tornaré.

Dona Maria Ignàcia ja ha tornat

Després de la seva estada a la clínica a causa del greu accident que va patir, dona Maria Ignàcia Morell i Font dels Olors ja ha tornat a ca seva, la Residència, pràcticament recuperada del tot. Ben encaminada la convalescència, ens alegra tornar-la tenir entre nosaltres.

De Lluc a Artà a peu

En el moment en què aquest número de Bellpuig sigui repartit als domicilis, els integrants de la caminada de Lluc a Artà que encara aguantin estaran arribant a la vila. La marxa estava prevista començar-la el divendres dia vuit: a les set de l'horabaixa, sortida de Ca'n Faro en cotxe cap a Lluc, i a les nou del vespre retorn a peu. Els organitzadors calculaven dotze hores, com a mínim, de trajecte. El diumenge dia tres de juny hi havia vint-i-vuit apuntats i tot estava a punt a falta de la darrera reunió dels dimarts per tancar els últims detalls.

Guia turística de Sant Salvador

Dins els primers quinze dies del mes de juny, Miramar Edicions traurà al carrer una Guia Turística de Sant Salvador. La guia està presentada en quatre idiomes, català, castellà, anglès i alemany, i conté resumida una petita història del Santuari artanenc, de la seva arquitectura i de la seva pintura així també com algunes anècdotes de caire religiós.

Recordança

En aquests calorosos mesos d'estiu de l'any en curs es celebra el tres-cents aniversari de la fundació de les primeres missions al territori de Texas per un artanenc anomenat Damià Massanet.

L'ocupació de tot el territori de Texas per part de la corona de Castella es deu, en especial, a l'empenta de dos artanencs que entre 1680 i 1690 feren establir les arrels dels nous descobriments de terres incògnites i l'ocupació de tot el territori que hi havia al nord del Río Grande. Aquests dos artanencs foren en Damià Massanet i n'Antoni Llinàs.

Parc de Bombers, reobertura.- El passat dia primer de juny es va reobrir el parc de bombers d'Artà de cara a la temporada d'estiu per dur a terme l'extinció de possibles incendis i atendre altres sinistres. La dotació és de dos bombers professionals i dos d'eventuals que cobreixen dos torns. A més seran reforçats amb quatre homes més de Sefobasa (Serveis Forestals de Balears). L'equipament del parc està format per tres vehicles: un autotanc pesat de sis mil litres d'aigua, una tanqueta lleugera tot terreny amb mil cinc-cents litres, i un tot terreny per a transport de personal. Cada vehicle va dotat del seu corresponent equip de mànegues i, a més, d'un equip de respiració autònoma i un motoserreta.

L'horari de cada torn serà de les deu del matí a les vuit de l'horabaixa. Inclouem en requadre apart els números de telèfon d'aquest parc i del servei.

Soscaires amb al·lots

El passat dia vint-i-quatre de maig un grup de nins s'havien reunits a Can Biel Tous, Gustí, per celebrar la festa d'aniversari de la filla de la casa. Els nins, un moment donat que jugaven a un solar de veïnat, s'aferraren a una paret de marès que va caure sobre el grup. En resultaren afectats tres que foren traslladats a l'Hospital i, després, cap a Son Dureta. Eren en Joan Ginard Ballester, al qual amb una radiografia comprovaren que no tenia més que cops; Bartomeu Coll Torres, amb sis o ses punts al front; i la nina Maria Magdalena Sureda Femenías que va haver de quedar internada fins dilluns dia quatre que pogué tornar a Artà. Dimarts tornava a escola, amb el peu enguixat i amb la recuperació ja definida.

Dijous dia trenta-u de maig un altre nin, en Toni Ferrer Vaquer, jugava amb un muntacàrregues, amb la mala sort que li va tombar damunt i amb la bona que només el va resquillar. El resultat va ser una aparatosa ferida al cap que requerí trenta-tres punts de sutura.

Vist el que en cada cas hagués pogut passar i que les recuperacions no presenten problema, podem dir que hauria pogut ser pitjor. Els desitjam a tots una ràpida millora.

institut: reforma/bup, preinscripció

Acabat el tràmit de preinscripció s'han inscrit un total de cent quaranta-nou alumnes per cursar primer en el proper curs. Aquestes dades són provisionals i poden variar quan, en el mes de setembre, esdevinguin definitives. Això no obstant és interessant veure de quina manera han anat les preferències.

N'hi ha hagut vuitanta d'inscrits exclusivament a la Reforma; i trenta-un a la Reforma com a primera opció. En total cent onze, és a dir, gairebé el setanta-cinc per cent.

De la resta, vint-i-nou exclusivament a Bup i nou a Bup com a primera opció. És a dir, el vint-i-cinc per cent.

II Festival de Música Clàssica

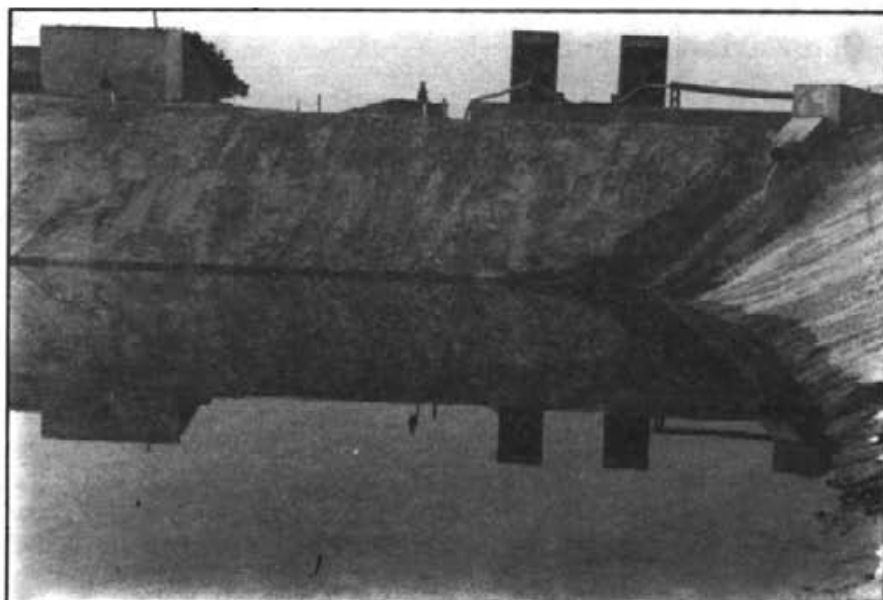
Tot ja està llest per dur a terme la segona edició del Festival de Música Clàssica d'Artà. El gran èxit que va suposar el de l'any passat tant per la nombrosa assistència com per la bona organització, ha encoratjat enguany a llançar el Festival amb un major nombre d'actuacions i la presència d'importants concertistes.

La falta d'espai per acollir el nombrós públic assistent i les dificultats per traslladar-hi un piano han fet que es desestimàs Sant Salvador com a seu dels concerts, els quals es duran a terme, en general al convent dels pares franciscans.

El plat fort del festival serà sense dubte l'actuació de l'Orquestra Simfònica de les Illes Balears, que el dia 15 de juliol interpretarà Obres de Mozart dirigida per Daniel Martínez i amb l'actuació com a solista de l'artanenc Pep Francesc Palou. Una altra actuació interessantíssima serà la de la "Weiner Chamber Orchestra" una de les millors orquestres de cambra d'Hongria que, dirigida per Richard Weninger i comptant com a solista amb Claudi Arimany, interpretaran el dia 22 de juliol Obres de Bach i Vivaldi.

L'Obertura del Festival el dia 1 de juliol a les 10 del vespre tindrà com a protagonista a Joan Moll amb un recital de piano que contindrà obres de Mendelson, Chopin, List, Reinecke i Scriabin, i la clausura es farà amb el concert de l'Orfeó Artanenc acompanyant per l'orquestra "Palma Brass Quintet" que es durà a terme a les 10 de la nit del dia 6 d'Agost amb la presentació de les darreres obres preparades per la nostra agrupació coral.

La resta d'actuacions s'aniran succeint cada diumenge entre aquestes dues dates, sempre a les 10 del vespre. Dia 8 de juliol, G. Mezaros (fagot) i S. Bradbury (piano). Dia 29, el duo Palou-Vives (piano a quatre mans). I el dia 5 d'Agost Carlos Sanguino (violí), Claudia Gabrielli (violoncel) i Miquel Estelrich (piano).

La depuradora, avançada.- Les grans basses de la depuradora comencen ja a omplir-se, en principi amb aigua neta. El motiu és que abans de posar-se en marxa amb les aigües residuals s'ha de provar el funcionament de totes les conduccions i maquinàries que intervenen en el procés i ajustar-les. En aquests moments ja totes les basses tenen el revestiment d'argila compactada, que les fa impermeables, i es duen a terme les obres d'urbanització de la parcel·la, el tancat i els acabats. Diuen que les obres segueixen el ritme previst i que durant l'estiu les instal·lacions seran a punt d'inaugurar-se.

Nou pou a s'Hort d'es Bril

Per tal d'assegurar el subministre d'aigua pel proper estiu l'Ajuntament ha duit a terme una nova prospecció a s'Hort d'es Bril amb el resultat d'un important cabal d'aigua, que segons les proves superaria els 50.000 l/h. Aquest nou pou, del qual ara s'estan duent a terme les anàlisis i els tràmits sanitaris, reforçarà el ja existent en aquest punt, que en èpoques seques com l'estiu passat va arribar a eixugar-se durant uns quants dies.

Avanç de festes

El plat fort de les verbenes d'enguany, previstes per dia quatre i sis d'agost, són, respectivament, les orquestres **Manhattan** i **Plateria**. Per al dia cinc actuarà el grup **Osifar**.

Crida l'atenció la presència de la **Plateria**, un gran encert. També la **Manhattan** ha causat, en anteriors actuacions, una bona impressió. Possiblement es tracti de grups que poden satisfer un més gran ventall d'edats. Quant al grup **Osifar**, pràcticament desconegut, les referències són molt bones.

El president Cañellas ens ha visitat

Dins els actes organitzats per la FAGB per commemorar el Dia Forestal Mundial, el president del Govern Balear don Gabriel Cañellas va assistir als actes duits a terme al barbaoca dels Pujols i seguidament va girar una visita als treballs contraincendis que es vénen realitzant a la nostra comarca i dels que ja vam informar en el passat número.

Durant la jornada del dia 5 de juny a més d'aquesta visita, es va dur a terme un col·loqui sobre el tema "El Futur dels nostres Boscos" a càrrec de don Mateu Castelló, enginyer en cap del Servei de Conservació de la Naturalesa, i una exposició del "Pla Pilot d'Artà i la seva futura implantació a altres zones" per part de don Miquel Angel Borràs, director general d'Estructures Agràries i Medi Natural de la Conselleria d'Agricultura. A continuació es va dinar a la Torre de canyamel i la jornada es va clausurar amb una taula rodona sobre temes forestals a la qual participaren el president de la Comunitat Autònoma i el conseller d'agricultura senyor Pere J. Morey.

confestador
83 50 33
automàtic

El bar Can Balaguer ha tancat

El passat diumenge dia dos de juny en Tomeu Balaguer va tancar, per darrera vegada, les portes del bar situat al carrer Ciutat. **Bellpuig** ha volgut informar d'aquesta circumstància per creure que era un establiment amb un prestigi guanyat al llarg de tants anys de servei. Hem tengut una conversa amb l'amo.

Bellpuig.- Com així aquesta decisió de tancar?

Tomeu Balaguer.- He arribat a l'edat de jubilació i creim que que no ho haurem de menester per viure. No em queix gens del públic, al contrari, però volem descansar. Col·locada la filla, necessitam descansar, sobretot la meua dona que té les cames molt afectades.

B.- Diuen que teniu projectes per al local...

TB.- De moment el tancam i quan la filla estigui bona ja decidirem què feim, però possiblement el deixem i el tornem al propietari, el meu cosí Joan.

B.- No et sembla que estaràs endarrer del cafè?

TB.- Enyoraré el cafè, em faltarà la gent, ho sé i m'ho veig venir. Ara entenc perquè hi ha toreros que tornen agafar la capa. No és per doblers, sinó pel contacte amb la gent; però ja t'he dit que ens convé descansar.

B.- Quants d'anys heu tengut aquest portal obert?

TB.- Des del seixanta-nou. Agafarem el local dia primer de maig i el dia de sant Joan, o sigui el vint-i-quatre de juny, obrirem el cafè. Són vint-i-un anys sense tancar ni un dia. Des del primer dia tenim clients que han estat parroquians fins ara i jo n'estic orgullós perquè és difícil mantenir una bona clientela. Per exemple la tertúlia que comentàreu no fa gaire i que ara passarà a Ca'n Faro.

B.- Conta'ns els teus millors records.

TB.- N'hi ha molts, de records bons; però el millor és que jo era un

petit jornalero i amb el bar m'he fet les sopes i n'estic content. Un altre bon record seria la Societat de Caçadors que va néixer aquí, l'any 1978. Amb en Joan Claret, en Pere Sopa, en Mateu Metler, en Joan Moliner i jo la vàrem crear. Partírem amb un vedat de vuit-centes hectàrees a partir de la finca de Bellpuig. Al cap de nou anys la vaig deixar amb uns cinc-cents socis actius. Te'n podria contar més, perquè a mi m'ha agradat molt tenir el cafè i tenir els clients que he tengut, tots bons amics.

La carretera a Cala Torta.- Continua mig ocupada per les pedres del que sembla ha de ser la paret de la finca Sa Cova. Això ocorre en un tram d'uns cinc-cents metres a l'altura del portell d'entrada a la finca. No cal dir que revesteix un cert perill que anirà fent-se més important a mesura que s'avanci la temporada turística.

Trobada d'excursionistes a la talaia Moreia.

Durant el vespre d'avui i la matinada de demà diumenge es durà a terme a l'atalaia Moreia la trobada anual que fan els excursionistes de Mallorca per celebrar el seu patró. L'acte central d'aquest esdeveniment, organitzat pel GEM (Grup Excursionista de Mallorca), consisteix en una missa a trenc d'alba sobre un dels cims de Mallorca, per assistir a la qual es van arplegant durant la nit excursionistes procedents de tota l'illa. L'elecció, enguany, de l'atalaia Moreia ha vingut donada pel desig dels organitzadors d'atracar aquest esdeveniment, que normalment es celebra a la serra de tramuntana, als excursionistes de la zona de Llevant.

Festes de

Sant Antoni de Pàdua

A SANT ANTONI DE PADUA

Oh, gloriós Sant Antoni,
el del cordó franciscà!
De com vos estima Artà
en vull donar testimoni.

Testimoni que ha de veure:
el poble, tot al carrer;
ningú voldrà ser el darrer
a l'hora de festes i creure.

Creure que vós sou un gran sant,
i mereixeu nostra bulla;
rebreu amor onsevulla
que hi sia un cor bategant.

Bategant tal com pertoca,
si bon cristià ell es sent,
i amb borbolls d'agraïment;
qui no ho fs, és que badoca.

Badoca i fa el betzol
qui vos entén malament;
vós no sou un sagrament,
però dels cors un consol!

Consol amb el Bon Jesús
que duis dins les vostres mans;
als més petits i als més grans
els basta això, no res pus.

No res pus; ¿i els Evangelis
que també a tots mostrau?
¿Voleu dir, o bromejau,
jo no vull cristians mitgelis?

Mitgelis, ni fu ni fa;
devots massa interessats,
amb interessos creats,
tots demanant només pa.

Pa, sí, el de cada dia;
¿només el que ompl la panxa?
Quin paper! Vaja una planxa!
Sant Antoni ens renyaria!

Ens renyaria, és ben clar,
i ho faria amb dolça amor;
farà el miracle millor,
si bé el sabem demanar.

AL PUEBLO DE ARTA

El mes de junio nos trae aires de fiesta. San Antonia de Pádua, titular del Convento de los Franciscanos de la T.O.R. de Artà, abre las celebraciones que nuestro pueblo vive y goza cada verano.

Como actual superior del Convento, quiero invitaros a las fiestas, a que hagáis, un año más, que las de nuestro barrio sean fiestas de todo el pueblo, que acojáis con agrado la invitación que "els cavallets" os harán el sábado día 9 de este mes, mientras recorren con sus cascabeles y música las calles de todo Artà.

Os participo que nuestra "Tómbola" estará abierta desde ese mismo día 9, todas las tardes-noche, en el Claustro del Convento.

No faltéis a la cita con la agrupación de "ball de bot" Esclafits i Castanyetes, que nos deleitarán con su abundante repertorio la noche del sábado día 9, a partir de las 21,30 horas.

El domingo día 10, tanto niños como mayores -con corazón de niños-, podréis disfrutar de la actuación de "Els Tres Tranquils", a las 21,30 de la noche.

Aunque la tómbola abrirá unas horas el día 11, lunes, para que podáis venir a recoger vuestros obsequios y los pollitos, será un día de descanso en las actuaciones nocturnas.

El día 12, a las 21,30 h., saldrán las carrozas a recorrer nuestras calles, repletas de ángeles y "princesas" que harán coro y honrarán al Santo de Pádua... y no faltarán "Els cavallets". Antes, a las 18,30, los más pequeños del pueblo estáis invitados a participar en los juegos infantiles y carreras de bicicletas que se harán en la calle Convento.

Y ya para el gran día, el de la festividad de San Antonio, el 13 de Junio, os invito a que asistáis y participéis en el oficio solemne en honor del Santo. Será a las 11 de la mañana. Después, a las 21,30 h. asistid al festival gimnástico de los alumnos del Colegio.

Finalmente, la quema de los fuegos artificiales cerrará las fiestas un año más.

Al deseáros unas felices fiestas de nuestro patrono os agradezco todas las colaboraciones. Le pido fervorosamente a San Antonuo que sea un buen pagador y os lo premie.

P. Antonio Roldán Brancolini

Demandar amb fe i confiança
lo de la terra i el cel;
d'allà regalima mel
amb oracions de temprança.

De temprança en el pregar,
i a les bauxes i les festes;
resten prou netes i llestes
les coses, si un sap obrar.

Obrar bé ELS CAVALLETS,
ESCLAFITS I CASTANYETES,
i amb les noves TERESETES.
Vaja quins tres ramallets!

Ramallets!! No tenen preu.
Com tampoc, oh, les CARROSSES.
Quines rialles més grosses,
el qui qualca o hi va a peu!

A peu, els JOCS INFANTILS,
i EL FESTIVAL GIMNASTIC;
nins i nines. Es fantàstic
riure i folgar entre mils!

Mils d'artanencs fent-vos festa,
més qualcú que ve d'enfora;
es faran ELS FOCS a l'hora,
sense caure damunt testa.

Testa feta no pel foc,
molt manco el d'artifici;
que ningú tengui desfici.
Esperem a poc a poc!

A poc a poc, Sant de Pàdua,
vos he dit allò que sent;
n'estic falló, no content.
No sé fer res de més vàlua.

Vàlua grandiosa sou vós
i l'artanenc que em llegesqui;
si pot esser, que servesqui
d'augment d'amor generós.

Generós voleu que sia
tot aquell lqui a vós s'acosta;
no basta just una embosta
d'amor. Quina grosseria!

Grosseria ara serà
allargar el glosadet.
Ho diré aviadet:
MOLTS D'ANYS A TOTS, i ... JA!

Un pobre pagès.

Artà, primer de juny 1.990

---

programa

---

dies 9, 10, 11, 12 i 13 de juny

Artà, 1990

Cavallets: A les 8'30 del capvespre del dia 9, faran l'acostumat itinerari pels carrers i places del poble. També presidiran qualsevol altre acte de les FESTES.

Exposició de Regals: La trobareu oberta al públic el dia 9, a les 8'30 del capvespre, i també els dies 10, 11, 12 i 13 a hores convingués.

Esclafits i Castanyetes: Aquesta agrupació artanenca donarà a conèixer el seu artístic repertori. Serà a la Plaça del Convent, dia 9, a les 10 del vespre.

Els Tres Tranquils: Gran funció de "Teresetes" per a nins i grans. Diumenge, dia 10, a les 21 h., a la Plaça del Convent. Estarà a càrrec del grup Lluçmajorer "Els Tres Tranquils".

Jocs Infantils: Veureu jocs divertits per a nins i persones majors. I també emocionants carreres de cintes en bicicleta a la Plaça del Convent, dia 12, a les 6'30 del capvespre. Hi estau convidats tots els alumnes d'E.G.B. d'Artà.

Carrosses: Passaran pels acostumats carrers de la nostra vila. Sortiran del Convent dia 12, a les 9'30 de la nit.

Festival Gimnàstic: Es podrà contemplar a l'esmentada Plaça del Convent, a les 21'30 del dia 13. Aquest FESTIVAL ha estat aparellat pels professors del Col·legi St. Bonaventura.

Focs Artificials: Com sempre, a càrrec del Sr. Jordà, de Llorito. Tancaran les festes en honor de Sant Antoni. Moments: devers mitjanit del dia 13.

Actes Religiosos

Novena: Del 4 al 12 de juny. A les 7'30 del capvespre, Sant Rosari, Exercici piados i Missa amb sermó.

Missa de la Festa: A les onze del matí del dia 13. Predicarà Fra Francesc Batle, Vicari Provincial de la T.O.R. Ball de l'Oferta. Benedicció en favor dels malalts.

Preguem pels Difunts: El dia 14, a les 8 del capvespre, Missa en sufragi dels difunts de la Pm. Unió i devots del Sant.

Agraïment: A tots els artanencs per l'assistència als actes. Als directes Col·laboradors a l'hora de cuidar i enramellar la Capella del Sant. A la Comissió de les Carrosses. A l'equip organitzador de la "Tómbola". A l'agrupació "ESCLAFITS I CASTANYETES". Al Claustre de Professors. A Antoni Ginard i Pep Gil, Director dels "CAVALLETS". A "Sa Nostra", "La Caixa", a les firmes comercials i particulars que han contribuït a l'Exposició de regals, com també a l'Ajuntament d'Artà.

NOTA: Els beneficis que pugui deixar la FESTA es destinaran a ajudar al manteniment i millores del Convent.

SEBASTIA MASSANET

AVUI

Com ja vàrem adelantar al número anterior del Bellpuig, en Sebastià Massanet, jove promesa artanenca que es va consolidant dins el món de la pintura, va rebre el passat dia 6 de maig el segon premi del "II Certamen Internacional de Pintura de Son Carrió". Hem aprofitat aquest motiu per entrevistar a en Sebastià i així asseblar-nos dels seus projectes i curolles, coses que us podem assegurar que mai li manquen.

B.- Com es diu i que representa l'obra amb la que has guanyat el premi?

R.-L'obra es titula "La nit" i fa dos metres per un. En ella hi vaig voler representar la llum que neix de la fosca.

B: Són realment importants els premis en la carrera d'un artista?

R.-Segons quant sí, és a dir, en certs moments poden suposar un alicient, un motiu per fer una nova obra. Però aconseguir premis no és l'objectiu principal d'un artista i això sempre s'ha de tenir present.

B: Què estàs fent actualment?

R.-Aquests mateixos dies he acabat un projecte que fa temps que estava en marxa. Es tracta d'una idea que vaig tenir quan pensava en formes noves que fessin participar més activament a l'espectador, que el fessin moure per tal que entràs dins l'obra. Pintar una columna em va semblar una bona idea per fugir de l'estaticisme del quadre penjat a la paret. Una columna només té la base a la terra, igual que les persones, que els han de donar la volta un parell de vegades per conèixer-les.

B.-Què has volgut dir amb aquesta nova obra?

R.-He volgut representar l'evolució de la persona des del seu mateix naixement fins al seu darrer moment. La forma de la columna m'ha ajudat a tractar aquesta temàtica ja que he pogut seguir un desenvolupament en espiral ascendent. M'interessa tot el que sigui moviment, canvi, evolució... tant de les coses com de les persones. És interessant descobrir que sempre hi ha una part inamovible, una part permanent, que no canvia mai.

B.-El contingut de les teves obres sempre és ambigu, poc clar i, en tot cas, de difícil interpretació. Això és

una característica que li dones intencionadament o és accidental?

R.-L'ambigüitat o la manca de claretat no són objectius de la meua obra. El que succeeix és que estic en contra de donar excessives facilitats a l'espectador. El que m'interessa és que cada un es crei un camí personal per arribar a la meua obra.

B.- Quins projectes tens en marxa?

R.-Vull seguir experimentant aquest nou món de l'art vertical. En general m'agrada fer coses noves i de gran volum on es puguin aprofitar tots els racons. Hi ha moltes coses noves per fer.

B: Penses fer alguna exposició prest?

R.-Hi ha alguns projectes, però no res concretat. Les exposicions són una cosa necessària pels pintors, per donar a conèixer la teua obra i a tu mateix. Si aspirem a dedicar-te professionalment a la pintura no et queda més remei que entrar dins la part comercial de tot aquest món i, per tant, has d'exposar. Malgrat tot si fos pel meu gust faria menys exposicions i no vendria les obres.

B: Sabem que t'agrada innovar-te, fer proves tant temàtiques com amb els materials i formes. Què ens pots dir d'això?

R.-Sí, és cert que m'agrada fer sempre coses noves. A més crec que l'experimentació no és una opció, sinó gairebé una obligació de l'artista. En aquests moments estic molt interessat pel món del vídeo i les moltes possibilitats artístiques que pot tenir.

B.-Per acabar, vols afegir res més al que hem dit?

R.-Sí, que per somiar no fan pagar res i de somnis també es pot viure.

I, si aquests somnis es poden fer realitat, molt millor.

La darrera obra d'en Sebastià, "S'agulla", una columna de 3,50 m. d'alçada i 32 cm. de diàmetre.

POLITICA LOCAL

El mes de maig ha acabat al nostre Consistori amb una sessió extraordinària molt tensa, amb moltes divergències però, així i tot, no fou violenta.

Es celebrà per haver-ho demanat els dos grups de la dreta, que representen més del 25% dels nostres edils.

El primer punt de l'ordre del dia era referent a les cintes que es graven als plenaries. Segons digué la secretària, cada vegada que hi havia sessió era usada la mateixa cinta, no l'esborraven premeditadament, sinó que hi gravaven a damunt de bell nou.

Qui encetà la reunió fou el portaveu del CDS, regidor Amorós, dient que ells creien lògic poder comprovar si realment l'acta corresponia amb el que veritablement s'havia dit, per tant demanen que no siguin borrades fins que les actes hagin estat aprovades per unanimitat.

El Batle demanà que fins i tot no es votàs aquest punt, ja que ara no s'esborren. No obstant i segurament perquè constà en acta, es votà. Tots els presents hi estaren d'acord.

El segon punt demanava l'exempció de taxes pels certificats de caràcter públic que emet l'Ajuntament.

Aquest punt fou defensat pel portaveu del PP, regidor Sureda, que digué que l'Ajuntament havia recaptat 20 milions més dels pressupostats i que per tant si, segons han pogut comprovar, el 91% dels nostres conciudadans han pagat els seus impostos, ben bé poden tenir gratuïts els documents públics.

El Sr. Pastor li contestà que sí bé ells no havien votat favorablement, referint-se als qui havien sol·licitat la sessió- sí estigué a exposició pública el temps reglamentari i que ni ells ni ningú no hi havien presentat cap al·legació.

Acte seguit hi hagué un torn de paraules que començà el mateix regidor Sureda que digué que qualsevol cosa que es demani reglamentàriament al Consistori costa 650 pessetes, a no ser el certificat de resident que costa 100 pessetes.

El regidor Maria, PSOE, li contesta que creu que quan s'han de presentar

aquestes propostes és quan s'estudia l'aplicació de taxes.

Altra volta agafà la paraula en Sureda, i es queixà de certes actuacions del govern municipal dient que per poder veure el llibre d'entrades de l'Ajuntament, havien hagut d'anar a cercar una autorització de la Secretària. El rellevà el seu company de grup, regidor Garau, el qual hi afegí que quan hi ha una comissió informativa "vosaltres ja ho duis cuinat i deis «Això hi ha, si en voleu en menjau, si no, nosaltres tenim majoria»".

N'Amorós diu que hi ha una llei del govern centralista, -i almanco en tres ocasions durant la sessió ho repetí, sempre mirant al grup del PSOE- que prohibeix el cobrament de taxes i "vosaltres per poder-les cobrar, feis una ordenança expressament".

Refermà en Sureda i diu, per poder-ho demostrar a qui interressi i endemés "en castellano", segurament creu que se l'entén millor, "Miquel", referint-se al Batle, "costes al poble 1 milió 520 mil pessetes cada any i encara dius que no tens temps".

N'Hernández li contestà que si ho hagués dit en mallorquí, també l'haurien entès i almanco no hauria desentonat amb la resta de la sessió.

Altra volta refermà en Sureda per dir que per fer unes fotocòpies d'un informe del Consell, sobre les NNSS s'armà un "San Quintín" i després dirigint-se als del PSOE, els entimà que "la vostra missió és presentar-vos a les eleccions municipals, per a després fer un batle del PSM".

Convé recordar al regidor Sureda i també als lectors en general que el PSM mai no s'ha presentat a les municipals d'Artà i endemés consta, a qui més avall firma, que cap dels regidors del nostre Consistori és militant de dit partit.

Només hem fet referència a dos del set punts que es varen debatre i sols fent menció del que creim més interessant. La revista Bellpuig no té prou cabuda per poder reproduir el que es digué, en prop d'una hora i mitja fora etapes. Fou carrera contínua.

Quan es constituí l'actual Consistori

es demanà que es fessin sessions ordinàries, a les quals hi ha precs i preguntes com a final de sessió. Si mal no ho recordam, qui llavors ho demanà, n'Amorós, recordà a la batlia que se n'havien de fer 4 cada any, que l'any passat sols se'n feren 2 i enguany encara no han encetat.

Proposaven que hi hagués caducitat per a les llicències d'obres, però fora pagar mai la mateixa taxa.

Sobre el local de la joventut se'n parlà molt de temps. Sabérem que hi ha un doblers ja arribats per a tal fi, que el local de l'antic Club Llevant té 209 m2 i excusats, lavabos o servicis, com es diu ara, que els soterranis de Na Batlessa sols disposen de 49 m2 i no tenen excusats.

Els de l'oposició diuen que ja fa dos anys que s'espera la contesta de la Caixa i no arriba, pareix que això va paral·lel amb les NNSS.

Contestà el Batle dient que molt prest això estarà resolt.

Proposaven fer una comissió de seguiment per a la muda Ràdio Artà i encara que en Sureda els recordà que hi havia un acord d'un plenari de crear-la, no s'ha feta. Els contestà el Batle que ells en facin una, que la majoria municipal ja la té. N'Amorós preguntà amb quins doblers ho han de fer, ja que ells no tenen els diners públics.

Aquests punts foren rebutjats, per 5 vots a favor de la dreta i 6 en contra, de la majoria municipal. Hi mancaven els regidors Gili pels Independents i Artigues pel PSOE.

Finalment, es demana que es pugui veure el Canal 9 des de Mallorca, sol·licitant-ho a qui pertoqui, suposant que era el govern central. Que dit sia de pas, no ha fet més que posar traves una i altra vegada, a la llibertat d'informació, fins i tot posant multes de milions a l'entitat cultural del País Valencià que féu possible la visió de TV3 allà. I per acabar-ho de rematar, llavors concedeix la mateixa freqüència de TV3 al Canal 9 de València.

Amb aquestes paraules de n'Amorós, acabà aquesta Sessió del dia 31 de maig.

Tomeu Llitas.

millor
Telex 69565 VGOR E G.A.T. 820

Calle Binicanel·la, 12 ☎ 385515/52 CALA MILLOR
Carretera Cala Agulla, 19 ☎ 564017 CALA RATJADA

CIRCUITO MARRUECOS: 10 días ..... 61.600 ptas.

REBAJAS DE ULTIMA HORA EN TENERIFE:

40% dto. para su acompañante. 9 noches 1a. pax. 31.700 ptas.

9 noches 2a. pax. 19.020 ptas.

GALICIA: 9 días ..... 43.900 ptas.

Estos precios incluyen: avión I/V, hotel A/D, traslados aeropuerto, seguro turístico y asistencia de guías.

Especial viajes organizados en grupo:

SUIZA Y FRANCIA (del 02 al 12 Agosto) ..... 86.200 ptas.

CANTABRIA Y ASTURIAS (del 09 al 16 de Julio) ... 61.000 ptas.

VALLE DE ARAN, LOURDES Y ANDORRA
(del 03 al 07 de Julio) ... 35.900 ptas.

ROMA: 8 días ..... 50.400 ptas.

VIENA: 8 días ..... 59.000 ptas.

MADEIRA: 8 días ..... 42.900 ptas.

ESPECIAL VUELOS CHARTER

ALICANTE .... 4.500 p. MALAGA .... 6.500 p. SEVILLA .... 9.900 p.

BARCELONA ... 3.900 p. MENORCA .... 2.700 p. VALENCIA ...

4.300 p.

BILBAO ..... 8.500 p. OVIEDO ..... 11.500 p. VIGO ..... 11.500 p.

GRANADA ..... 9.900 p. SANTIAGO ... 11.800 p. ZARAGOZA ...

7.500 p.

MADRID ..... 7.000 p. CANARIAS ... 17.000 p.

VIATGI MILLOR AMB VIATGES MILLOR !!!

ECONS

MAIG

NAIXEMENTS:

Dia 9. **Maria dels Angels Cassellas Martínez**, filla de Julián i de Maria de los Angeles. Crema, 27.

Dia 12. **Jaume Bover Servera**. De Bartolomé i Rosa María. Pedra Plana, 12.

Dia 13. **Sergio-Daniel Carabante Oca**. De José i Isabel. Teulera, 29.

Dia 13. **Stephanie-Elvimera Beluzzi Chapuis**. De Marco i Francie. Son Catiu.

MATRIMONIS:

Dia 5. **Julià Massanet Tous** amb **Margalida Piris Riera**. Costa i Llobera, 40-1r-Esq.

Dia 27. **Miquel Artigues Vives** amb **Joana Nicolau Carrió**. Na Caragol, 35-1r.

DEFUNCIONS:

Dia 1. **Sor Catalina Ferrá Moranta**. Sant Mateu, 5. 83 anys. Germana de la Caritat. Colònia de Sant Pere.

Dia 6. **Carlos Bo López**. 23 anys. Colònia de Sant Pere.

Dia 10. **Bartolomé Ginard Sureda**. Major, 94, a) Cremat. 71 anys.

Dia 10. **Pedro Gelabert Ferriol**. Pedra Plana, 16, a) Gafarró. 81 anys.

Dia 11. **Juan Carrió Sureda**. S'Aigua, 2, a) Balaguer. 92 anys.

Dia 14. **Maria Ferrer Llitas**. Pou d'Avall, 4 a) Llovetà. 83 anys.

Dia 16. **Antonio Carrió Quetglas**. Santa Margalida, 30, a) Dels Olors. 68 anys.

Dia 21. **Juan Martí Llaneras**. Sant Lluc, 14 a) Biscai. 80 anys. Colònia de Sant Pere.

Dia 21. **Maria Morey Bauzá**. Vilanova, 7, a) Coca. 60 anys.

Dia 30. **Maria Vaquer Dalmau**. Major, 98, a) De Sa Vaquera. 81 anys.

Dia 31. **Miquel Morey Cabrer**. a) Escolà. 86 anys. Cala Ratjada.

*****

***

*****

PENSAMENTS

SUPERAR LES DIFICULTATS

"Estic desanimat, m'han tornat suspendre".

"Per tres vegades m'he presentat a les oposicions i sempre m'he quedat a les portes".

"Amb En Tal, no hi ha res que fer, he intentat acostar-m'hi però ha estat en va".

Aquestes i moltes altres expressions semblants es poden sentir dins la vida de cada dia; amb facilitat ens desinflam davant les més petites (a vegades no tan petites) contrarietats.

Diu un autor que "la raó d'un obstacle és la de ser superat", però sovint ens acovardim en vista de les dificultats morals que trobam. I els qui més -encara que sembli una paradoxa- crec que els joves. Quan les coses no els surten tal com voldrien perden l'empenta i s'abandonen. Això, però no hauria de ser així. Cent vegades cal tornar a la càrrega fins que l'obstacle sigui superat. Els més inaccessibles pics de les muntanyes no han pogut resistir l'audàcia de l'home. El mateix passa a la vida. A nosaltres ens toca no cessar en la lluita enfront de les dificultats o després dels fracassos. No podem quedar abatuts o a la vorera del camí, cal continuar.

* Recomençar aquella relació que no saps ben bé per què s'ha perduda.

* Reiniciar aquell diàleg amb la teva esposa o amb el teu home, pensant que és possible refer-lo i que les coses es componguin.

* Intentar dir una paraula en aquella gestió encara que et recordis que la darrera vegada fou inútil.

Tots tenim dret a desanimar-nos qualche pic, a plorar de ràbia, a dir que de tal assumpte no en volem saber res més, però no ens podem quedar sumits dins el fracàs, la desesperació o la inèrcia freda de la pitjor de les rutines. Les dificultats estan per esser superades i els obstacles vençuts.

Andreu Genovart

NOTICIES

FESTA DEL CORPUS

A partir d'enguany la festa del Corpus passa a celebrar-se el diumenge següent. Per tant, diumenge dia 17 de juny a les 7 del capvespre a Sant Salvador hi haurà celebració de l'Eucaristia i a continuació processó fins a la Parròquia. Aquest dia no hi haurà missa a les 6 a Sant Salvador ni tampoc a les 9 del vespre a la Parròquia. També les col·lectes d'aquest dia es destinen a ajudar el més pobres.

CAMPANYA 100 X 1000

El resultat actual de la campanya d'ajuda voluntària per a conservar i restaurar els nostres edificis parroquials és el següent: Tenim 101 subscriptors que paguen les 1.000 ptes. mensuals a través dels bancs o caixes; 44 que han pagat les 12.000 ptes. d'una vegada i 10 que paguen personalment cada mes. Aquestes subscripcions hauran aportat a final d'any la quantitat de

1.860.000 ptes. que unit a la quantitat de 1.493.409 ptes. que ens han arribat en concepte de donatius fan una quantitat global de 3.353.409 ptes. Volem agrair de cor a tots els qui han col·laborat i estan col·laborant en aquesta campanya un gest tan gratuït i a la vegada animar a participar-hi a tots els qui vulguin.

OBRES A LA PARROQUIA I AL CENTRE

Ja fa unes setmanes que es dugueren a terme les obres de canvi de vigues al magatzem de la Parròquia. Actualment s'estan realitzant les obres de renovació de la capelleta del Centre Social, Oficines Parroquials i construcció d'uns serveis (WC) als baixos del Centre. Esperam que les obres puguin quedar a punt dins unes setmanes i constituïsquen un bon servei per al nostre poble. Com veis, tenem on invertir els doblers de la Campanya.

De La Colònia

Andreu Genovart

Racó de la Plaça de
Sant Pere

ENTREGA DE TROFEUS PEL TORNEIG DE PETANCA

El passat dissabte dia 2 tingué lloc l'entrega de trofeus del torneig de petanca, que havia estat organitzat per l'Associació de la Tercera Edat. L'acte se celebrà a la Casa Naval de Betlem. Per a tots els participants hi hagué un detall com a record.

HA MORT L'AMO EN JOAN "BISCAI"

El passat dia 21 de maig morí Joan Martí Llaneras "Biscaí". En Joan "Biscaí" era un home molt conegut en el poble, encara que els seus darrers anys havia duit una vida més retirada. El que subscriu aquesta nota moltes vegades li havia dit: "sou l'home del poble que s'agafa la vida amb més filosofia"; cosa que ell no negava. Descansi en pau.

UNCIO COMUNITARIA DE VELLS I MALALTS

El passat diumenge dia 3 se celebrà a la nostra parròquia el sagrament de la Unció de Malalts. Aquesta se realitzà durant la missa dominical i foren ungides 15 persones entre vells i malalts. La recepció d'aquest sagrament fou conscientment viscuda i a la sortida tots els participants foren obsequiats amb un petit refrigeri.

EN EL PARTIT FADRINS CONTRA CASATS: FORCES IGUALADES

Organitzat pel Centre Cultural se celebrà l'anunciat partit fadrins contra casats. Tingué lloc el passat diumenge dia 3 i es va disputar en el campet de la Residència amb l'espectacular resultat de 11 a 11. (Es

veu que les forces estan molt igualades). L'àrbitre de l'encontre, Pep Danús, "Rata" (àrbitre col·legiat retirat) tingué una brillant actuació. El partit va transcórrer amb un gran esperit esportiu i amb mostres d'entrega i entusiasme. Tan sols s'hagué de lamentar una genollera.

LA CARRETERA ARTA-PORT D'ALCUDIA PER QUAN?

Segons les previsions, a l'hora d'ara ja haurien d'haver començat les obres del nou traçat i eixamplament de la carretera comarcal 712 d'Artà al Port d'Alcúdia. Sembla que ningú en sap res, mentrestant van passant els dies. Els que sí saben com està són els usuaris que qualifiquen de temerari el seu estat, ja que, amb l'excusa que serà arreglada prest, no s'han tapat ni els clots que devers "Ses mudades" de Morell són de consideració.

Tanta sort que els clots que hi havia a certs carrers de la Colònia han estat omplerts i així hi farà bon passar aquest estiu; en aquest cas l'Ajuntament ha tingut el seny per actuar amb eficàcia.

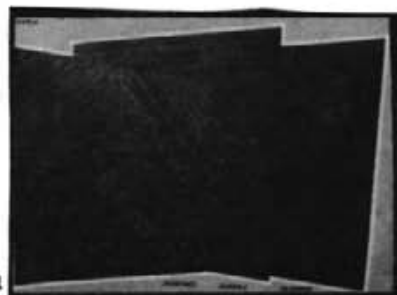
MONTAJES SERVERA

PUERTAS BASCULANTES, AUTOMATICAS Y CON MANDO A DISTANCIA

MACHIMBRADO DE NORTE Y TEKA
CHAPA PEGASO
PINTADAS CON
DIFERENTES COLORES
SE LAS MONTAMOS
EN CUATRO HORAS

Kombi

Clasig

C/ Pep Not, 59 tel. 56 21 32 - Artà

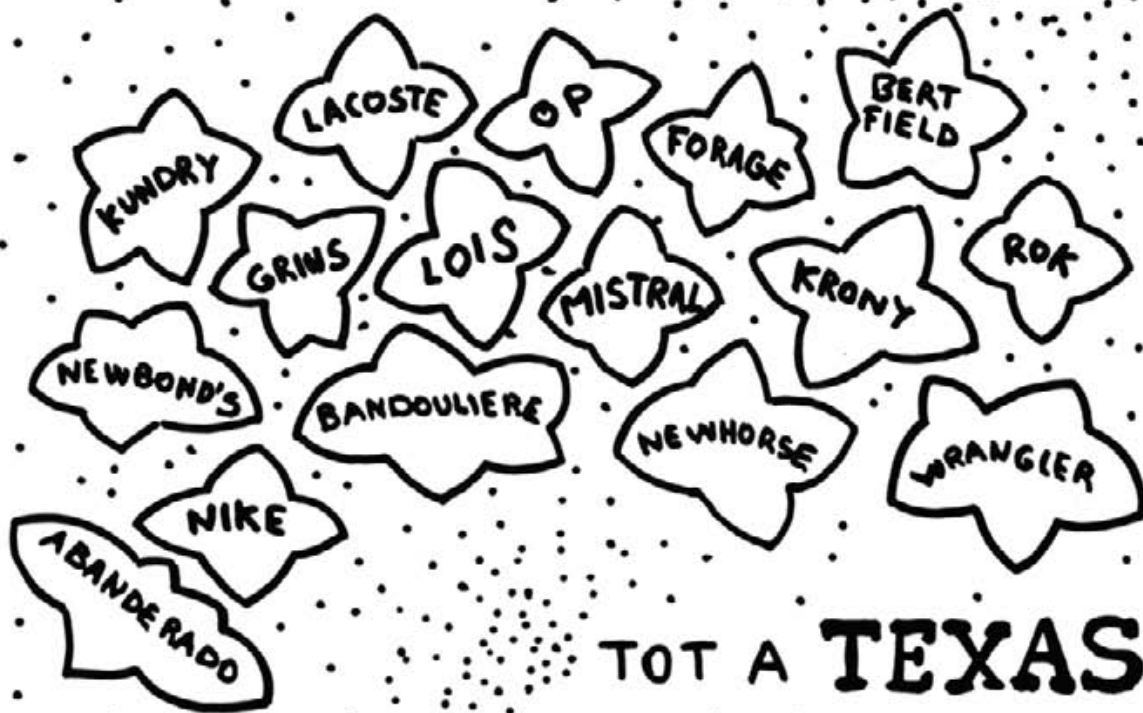
LES CAMINADORES

Avui és una sola caminadora, n'Antònia Alzamora, Blanca, que cada dia, tant d'hivern com d'estiu, surt a passejar, maldament faci una bona aigua en el qual cas agafa un paraigua i també surt. Fa un itinerari llarguet: a l'hivern arriba fins a Sa Creu Vella i la caminada li dura cinc quarts. A l'estiu, que se'n va amb la filla a estar a Canyamel, cada dia surt el matí i el capvespre i arriba fins a Sa Porxada. Sol caminar tres hores.

Se sent en plena forma i amb bona salut perquè, ens conta, cada dia quan arriba a ca seva pren una dutxa i podria tornar partir. No ho fa per obligació, sinó per gust, perquè li surt de dins ella. Aquesta activitat la ve fent dia a dia ja fa sis o set anys i aconsella que qui tengui salut camini, que ella no se'n penet gens ni mica. Li hem demanat com és que no cerca un camí més retirat i tranquil en comptes d'aquesta carretera tan transitada i ens ha dit que l'ha triada a posta perquè, com que va tota sola, "si em passàs res, em trobin aviat".

PLUJA D'ESTRELLES

TOT A **TEXAS**

CALA RATJADA

DISSABTES CAPVESPRE OBERT

Recepta de...

Trattoria L'ATRIO

Scaloppine alla panna

Ingredients per a dues persones: sis tallades fines de llom de porc; margarina; una cullerada de nata líquida; patates; xampinyons; una tassa de cafè de conyac; un tasseton de vi blanc; sal i prebe.

Preparació. En primer lloc hem de bullir les patates i deixar-les refredar. Després les pelarem i les tallarem.

Hem de preparar per fer les dues coses a la vegada: saltejar amb margarina les patates en una pella a un foc poc viu i, a una altra pella amb foc viu hi prepararem la carn.

Posam sal i prebe, al gust, a les tallades de carn i les dauram amb margarina, a foc viu, amb els xampinyons, fins que prenguin bé el color. Després ho flambejarem amb el conyac. A continuació abaixam el foc i hi afegim el vi blanc i la nata. Ho deixarem fins que la nata s'hagi espesseïda i torni salsa; però hem

d'anar alerta perquè si ho deixam fer massa temps la nata es farà malbé. En estar al seu punt, ho llevam del foc, ho abocam als plats amb les patates (que haurem saltejat al foc del costat al

mateix temps) i són a punt de servir. És un plat senzill, ràpid i suculent. Bon profit.

ALQUILER DE PELICULAS

ELECTRODOMESTICOS

TELYCO

FAX Y TELEFONOS

INSTAL. LACIONS

m. mascaró

Avinguda Costa i Llobera, 34-B
tel. 56 27 10
ARTA (Mallorca)

S'OFEREIXEN FEINES DE:

CONSTRUCCIÓ I DECORACIÓ

DE JARDINS

Joan Llabata Morey
Plaça Conqueridor, 8.
Telèfon: 83 52 44- ARTÀ.

filats parats

Foner

Com un raig fugisser

Una alumna em conta, en una redacció, una jornada de tondre que va passar a una finca de Campos. Toses d'en temps primer: dotze tons, dinar a taula llarga, festa... i cançons. Ella en va recollir una que li agradà molt:

**Val més tondre una setmana
que segar un pensament.
No trobau que és diferent
tocar cards o tocar llana?**

Com un raig fugisser, que enlluerna sense temps per veure'n la fesomia, ha passat un vers en rampador: "que segar un pensament". Consultat el Cançoner del Pare Ginard, la cançó hi figura, recollida a Artà. A les variants, curiosament, no n'hi ha cap de Campos.

Les gloses tenen això: de tant en tant una perla, una glosa sencera o un sol mot, que sona com una campaneta entre esquelles. No és massa freqüent, però tampoc no és rar. "Segar un pensament", tres paraules dignes d'un gran poema. Qui sap si ja en formen part, qui sap si el poeta sentí la cançó i s'apropià d'aquest vers. Qui sap si va ser l'anònim glosador qui l'empescà en una lectura que el ferí. Qui sap. I què importa, saber-ho o no. El que més val és l'experiència de sentir-se acariciat d'improvís per l'aire fràgil d'un vers ben travat.

A l'Argument sol haver-n'hi cada any, freqüentment a les lamentacions del pagès, o a les desgràcies:

**Llàstima del conrador
que sovint perd es coratge;
fora paia ni farratge,
de von cobra sa suor?**

Tot l'any amb fred i calor, no guanya pes companatge.

Del de l'any 89, compost per Toni Butler, em va cridar molt l'atenció aquesta que he reproduït. Vaig trobar que la retòrica habitual amb què el foraviler vol expressar el seu mal fat d'home esclau de les inclemències i dels abusos, adquiria en aquesta cançó un sentit de tragèdia tan assumida, tan equilibradament expressada (llegiu només els mots parells) i tan espontània (com totes les gloses) que destacava, com he dit abans, com un raig fugisser. Espires de latitud per entre un rosari de nimietats.

També em ve a la memòria aquella que ja admirà l'insigne recopilador i artanenc enyorat, el Pare Ginard:

**Vós que amb so mirar matau,
matau-me, sols que em mireu;
que m'estim més que me mateu
que no viure si no em mirau.**

I mirau què és el joc de les paraules. Provem de desordenar aquells dos mots que ens ha duit l'alumna: "Val més tondre un pensament/que segar una setmana" No trobaríem un context on també això tendria un sentit? Totalment distint, és clar. I sense força. Les perles són admirables perquè escarden els miralls de la monotonia.

Combat de llengües.

No sé si heu observat que al Xerrim-Xerram dels dos números anteriors s'hi ventila una disputa singular. Hi ha un senyor que creu que el mallorquí no té fusta per dir segons

què i, en canvi, sí que pot dir-ho el castellà. L'articulista li ho rebut per la via ràpida: li enfloca l'equivalent amb un llenguatge tan vitenc i resplendent que neutralitza de cop l'escomesa, de manera que el desafiador acorda taules fins al proper envit. I així estam.

Llegim, amb els alumnes de tercer, un assaig del professor Tusón, titulat **Mal de llengües** recomanable a tothom que vulgui entendre els enfilalls de dois que alguns engallats s'enginyen a amollar en qüestió de llengües. Comenta que molts d'ignorants ho són a causa de l'educació rebuda i, per tant, cal considerar-los innocents, però adverteix: "Cal ser tendre amb el mal educat involuntari, però alhora caldrà ser implacable amb la mala educació i amb els «educadors»". Claríssim.

En el llibre es passa revista a les comparacions fetes habitualment per enlairar/desmerèixer una llengua o altra: llengües fàcils/difícils, suaus/aspres, amb molts parlants/amb pocs, masculines/femenines, riques/pobres, amb literatura/sense... No són totes les oposicions, però ja n'hi ha una bona mostra, i variada. El que no sol variar és l'estupidesa (tot i que a vegades innocent) de qui vol demostrar la superioritat de la seva llengua sobre una altra que no és la seva. Estupidesa molt freqüentment acompanyada d'una incapacitat total per admetre la diversitat, és a dir, l'existència d'altri que és com és i que mereix el mateix respecte que reclama per a si. Ja ho val.

**Comercial
ARTA**

EN ARTA:
Carrer de Clutat, 26 - Tel. 56 21 48

EN MANACOR:
Poligono Industrial
C/. Menestrals, 11 - Tel. 55 58 11

**SERVICIO TECNICO Y
RECAMBIOS ORIGINALES
TEL. 55 58 11**

Massey-Ferguson. Tractores	
CONDOR	Motocultores y Motobombas
BATLLE	Empacadoras • Rotoempacadoras y Sistemas de riego
ZAZURCA	Equipos preparación Tierra y Siembra
AGUDO	Cubas de vacio
MONDIAL Y OPEM	Motosierras
CAVARA	Pulverizadores
GASPARDO	Barras de Corte
JUSCAFRESA	Remolques
BLANC	Peladoras de Almendras
BRUN	Abonadoras

MASSEY-FERGUSON

condor

BATLLE

Ciclisme

X aniversari del Club Ciclista Artanense

Lluís Gomila Bernat, president.

El Club Ciclista Artanense ha celebrat el desè aniversari de la seva fundació. Hem cregut oportú que els nostres lectors tinguessin notícia d'aquesta efemèride per boca del seu actual president, en Lluís Gomila Bernat.

Bellpuig.- Com es va crear aquest Club?

Lluís Gomila.- Érem un grup d'aficionats a la bicicleta que consideràrem que havíem de canalitzar la nostra afició de sortir els diumenges a fer exercici. En Julià Fulla, gran aficionat, va ser qui ens va llançar a fer un Club federat i ens va instruir en el funcionament adequat. També en Tomeu Flaquer, històric campió, ens va animar. I el seu fill que aleshores era la mà dreta d'Andreu Oliver, president de la federació balear.

B.- Des de quan ets president?

LG.- Des del 1982; però ja era vocal des de la fundació del Club amb els altres dos presidents, en Lluís Ferrer i n'Antoni Pascual.

B.- Com funciona el vostre Club?

LG.- A través d'una junta directiva de vuit membres. Actualment no tenim socis i ens sostenim amb les subvencions de l'Ajuntament i del que treim a les rifes que feim quan hi ha carreres. També ens ajuden les caixes. Amb els socis va arribar a ser cansat de recórrer sempre a la mateixa gent amb una quantitat que, tot i ser mòdica, a alguns no els venia bé... l'excusa solia ser que com que no hi havia pista... de fet les carreres les feim gratuïtament, ningú no paga per veure les carreres, com passa amb altres actes esportius.

B.- Quines són les activitats previstes per enguany?

LG.- Començam amb les carreres de l'aniversari, que són pel maig i que enguany tinguérem la mala sort que s'haguessin de suspendre quan encara no havia acabat la primera. S'hi disputen els trofeus Guillem Bujosa i Pep Llovetà. Després el diumenge deu de juny organitzam la marxa cicloturística a Canyamel, que l'any passat va reunir uns cent cinquanta ciclistes. Des d'aquí vull aprofitar per

Lluís Gomila, president del club cicliste.

convidar tot el poble a participar-hi i recordar als interessats que a l'hora de partir procurin ser a la plaça de la Sala. Seguim amb carreres, el dia primer de juliol, a la Colònia de Sant Pere en ocasió de les festes. Després el tradicional circuit urbà de Sant Salvador, el mes antic dels que es celebren a Mallorca, el dimarts dia set d'agost. Finalment, dia trenta de setembre hi haurà la V Pujada a Lluc.

B.- Participau en aquesta I Challenge Comarca de Llevant?

LG.- Sí. Participam amb vuit corredors, dels cinquanta-vuit inscrits. La prova es fa amb cinc proves per categories d'edat de les quals nosaltres n'organitzam una, la cinquena, que serà el trenta de juny; però abans, en les etapes segona i quarta, dia nou i vint-i-tres, els corredors hauran passat per Artà. És una prova que promet ser molt interessant, com ha passat a altres zones on s'ha organitzat. És per a corredors socials, que deim, que són aquelles persones que, per mantenir-se en forma, per fer exercici, surten amb bicicleta. Al Club en tenim una vintena amb llicència d'aquesta classe. És una activitat que compta amb molta d'afició perquè és molt entretingut i recreatiu, a més de bo per a la salut. Un problema és que l'equipament és una mica car, el manteniment de la bicicleta, costa; però és important que hi hagi joves amb aquesta afició.

B.- I l'afició a les carreres de com-

petició?

LG.- D'afició n'hi ha, però el que no hi ha són al·lots que pugin. Sense velòdrom no sembla massa probable que en surtin...

B.- Heu fet gestions per a la construcció d'un velòdrom?

LG.- Sí, però és molt difícil. Hi ha una possibilitat a través de la federació, però queda seu durant molts d'anys i no ens ha semblat positiu. La pista hauria de ser municipal perquè amb els dos antecedents que hi ha haguts... el problema és que és una obra molt costosa.

Amb la felicitació per aquest aniversari important, desitjam al Club Ciclista Artanense una llarga vida plena d'activitats, i al seu president tota classe d'èxits i èxits.

Les carreres de dia 27, suspeses.

La reunió ciclista en commemoració de l'aniversari del club va haver de ser suspesa a causa de la pluja que, inesperadament, va comparèixer a la festa.

Només es pogueren fer vint-i-dues voltes de les vint-i-cinc previstes de la primera carrera. El resultat en aquest moment era el següent:

Categoria B: Bartomeu Vives, Bartomeu Galmés, L. Aceituno, M. Tous i J. R. Muñoz.

Categoria C: Sebastià Rigo, A. Carrión, F. Artigues, A. Flaquer i A. Riera.

Categoria E: G. Timoner i A. Femenías.

TORNAM ASSENTAR AN ES BOTIL. El peninsular de la península ibèrica va més mes que un al.lot dins un magatzem de caramels. A s'hortet el vent li bufa de darrera. Ha tingut una bona anyada de patates i la resta d'hortolisses presenten un aspecte esperançador. -"Si es lo que yo digo. A tu mujer engaña la, pero al campo, ni te atrevas". -"L'únic que trob és que els melons i les síndries són un poc tardanes". -"Efectivamente. Date cuenta que a estas alturas del año, ya deberían llevar cinco escaudeos. Lo cierto es que Mallorca tiene un clima "pardá". No hay quien le coja el molde". -"I que tanmateix en menjarem de feis i calàpots?". -"¿Acaso crees tu que uno siembra por adorno? Escúchame. Por San Salvador te invito a comerme un panzón. Fíjate. ¿Ves aquel surco? Pues, las pepitas las pagué a cinco duros cada una. Muy caras fueron, sí señor. Según supe después són semillas del "mercao comú". Si estallan, vamos, que me paso las noches yendo de la cama al baño". -"Vols dir que pagares es pinyols a cinc dures per cap? N'hi ha que no surten tan cars de pinyols". -"A mi me lo vas a decir tu. Ni que las pepitas fueran esas de la tele". -"Bé. Que no hem de tenir una fregada lingüística?". -"En eso pensaba yo. Cuando te he visto, va y me digo: A ése le doy un sopapo literario, que lo dejo pa las mulillas". -"Apa. Ençata ets oremus". -"Si fueses a un médico mallorquin; ¿cómo harías para explicarle que te duelen las partes?". -"Miri, senyor metge. Ses bosses me fan mal". -"Y un huevo. Eso de bosses suena a bolsa no a testículos". -"Idò, li diria tot dret. Que sa collonera fa es quissos". -"Por ahí, por ahí. ¿Comprendes ahora lo fea que es esa palabra en tu lengua? Ja, ja, ja. Fíjate tu si en lugar de dolerte las partes te doliera el miembro viril, no irías diciéndole que te duele la polla. Porque, el pobre médico podría pensar que el dolor lo tendría la polla tuya, pero una de tu gallinero". -"Ca Pepet. Jo en aquest cas no faria tantes voltes. Senzillament, me presentava diguent-li: Doctor, es meu rave s'infla sense saor". -"Pero, qué rábano ni leche, hombre de Dios". -"Si no estàs conforme posa que li digués que es

Xerrim-Xerram

tronxo està a punt i ses portes són tancades". -"No empecemos, no empecemos con mandangas. Ve directo al asunto y no te vayas por los Cerros de Ubeda". -"Jo no m'enfil. Ets tu que t'emparales". -"Eso me faltaba por oír. Oye. Supongamos que te encuentras de vacaciones en Granada y tienes necesidad de preguntar por un sitio determinado. Muy bien. Vas y te dicen. Mire usted. Tome usted calle abajo. Al final y a mano izquierda encontrará usted una alameda con muchos abedules. Sígalas. Entonces dará de cara frente a un cruce. Coja el de la derecha, todo recto, hasta llegar a un oterillo. Cuando esté justo abajo, verá una vereda. Cójala. Recorridos 800 metros, aquella se ensancha, y cuyo ensanchamiento lo llevará a la cumbre. Desde lo alto, verá unos corralitos junto a una vaguada. Bájese luego por el atajo, el cual está medio cubierto de jarales i tomilleras. Tenga cuidado de no desviarse para arriba, pues en lugar de los corralitos lo que usted se encontraría serían unos despeñaderos tan abruptos como inexpugnables. Ahí te dejo los trastos". -"Miri. Vagi carrer avall. Quan sigui a tec, i a mà esquerra, trobarà vostè una arbreda farcida de bedolls. Sígui-la. Llavors caurà de ple al front d'un creuer. Agafi el de la dreta, dret en candela, fins a arribar a un turonet. Quan estigui just a la falda, veurà un tirany. Devall tot seguit per la dreuera, la qual resta mig tapada d'estepars i timonedes. Pari esment de no esbarrar-se costa amunt, doncs, en lloc dels tancons, el que vostè trobaria serien uns cingles tan espadats com inexpugnables". -"Y eso último es de mi paisano Séneca".

-"Aquesta paraula és internacional". -"Exactamente lo mismo que tomar una caña. Vámonos a tomarla". -"Anem-hi".

EN MARAÑON DEIA: "NO MOR QUI VOL SINO QUI POT". Una comparança semblant vengueren a dir a la conferència naturista al saló del Centre Social el propassat dia 23 de maig. Va ser una conversa sobre medicina natural, bellament exposada i fàcil d'entendre. El conferenciant feu una crida de com tractar les enfermetats amb medis naturals. Ningú ignora que en els actuals moments, la manipulació de la salut ha tocat mare. Les conseqüències futures són imprevisibles. Menjam sense patró. El carro del nostre organisme ha tornat vell i ja no trabuca ni aboca com quan érem joves. Les agressions morbígenes, per dissort, són freqüents i cada volta més abundants dins l'àmbit de les comunitats industrials amb poder adquisitiu més o manco xalest. El mal anomenat progrés, no respecta l'organisme humà i, de rebot, també fa el sord als dictats de la Naturalesa, convertint-se en un ganivet de dos talls en quantre el benestar de tots els sers vius. Avui és bastant corrent patir de morenes. Poques coses hi ha tan tristes que tenir morenes i anar restret de ventre. Ja ho digué el metge Guinyot: Val més un bon cagar que un bon dinar. Però nosaltres, ni cas. Seguim menjant com una llima repicada de fresc i capolar porc Ilma. Així mostram l'art que ens dóna el prémer a l'hora d'amollar-li. El doctor Seregumil Agarol premi nobel pels descobriments obtinguts sobre la teoria de la funció escatològica del pasturol, durant la investidura arribà a la conclusió que la humanitat presenta dues formes de dolor gairebé desconegudes. Ambdues maneres de sofrir sense trava, són que "l'egrogòphila" sia més gran que el forat. Segona: tenir artrosi reumàtica al mateix temps del ball de Sant Vit. Qui sigui capaç d'esclovellar aquestes dues barrumbades biològiques, anc que sia al·lèrgic, pot menjar flor de gatova a betzef.